

Sårbarheterna i samhällsviktig verksamhet, hur säkrar vi oss?

Jan-olof.olsson@msb.se

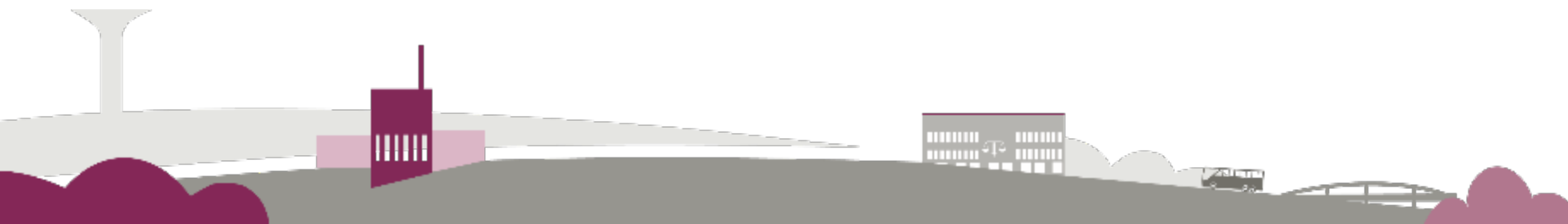
Vad är samhällsviktig verksamhet?

Med samhällsviktig verksamhet avses verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. Verksamhet, tjänst eller infrastruktur inkluderar anläggningar, processer, system och noder.

Samhällsviktig verksamhet utgör grund för prioritering av samhällets resurser vid olika händelser, t ex pandemi, strömavbrott, skogsbrand eller höjd beredskap.

All verksamhet som är viktig för totalförsvaret är samhällsviktig verksamhet.

All samhällsviktig verksamhet ska vara motståndskraftig!

58 VIKTIGA SAMHÄLLSFUNKTIONER - remissversion

Huvudsaklig hemvist i sektorer

- Avfallshantering och säker destruktion
- Avlopp
- Betalningsförmedling
- Digitala plattformar, informationssystem och tjänster
- Djurens hälso- och sjukvård
- Dricksvattenförsörjning
- El
- Elektroniska kommunikationsnät- och tjänster
- Energigas
- Finansiell stabilitet
- Finansiering av offentlig verksamhet
- Fjärrvärme och fjärrkyla
- Flytande drivmedel och bränslen
- Försäkring
- Försörjning av sjukvårdsprodukter
- Grunddata
- Hälso- och sjukvård
- Kollektivtrafik
- Kontroll, skydd och övervakning av Sveriges gränser
- Landtransporter
- Livsmedelstillverkning
- Livsmedelsdistribution
- Livsmedelssäkerhet inklusive dricksvatten
- Lufttransporter
- Läkemedelsförsörjning
- Måltidsverksamhet
- Post
- Primärproduktion
- Rymdbaserade elektroniska kommunikationsnät- och tjänster
- Räddningstjänst
- Sjötransporter
- Skydd av civilbefolkningen
- Skydd av samhällsviktig verksamhet
- Socialtjänst
- Smittskydd
- Sparande, finansiering och finansiell riskhantering
- Tandvård
- Terminaler
- Upprätthållande av allmän ordning och säkerhet
- Utbetalningar av statliga ersättningar

Ingen huvudsaklig hemvist

- Bygg och anläggning
- Eftergymnasial utbildning och forskning
- Elektronisk legitimering och underskrift
- Handel
- Hantering av avlidna och begravningar
- Industri
- Kulturarv
- Utrikeshandel
- Allmänna val
- Nyheter och granskande journalistik

Huvudsaklig hemvist hos en beredskapsmyndighet

- Barnomsorg
- Beredskap och krishantering
- Personalförsörjning under höjd beredskap
- Psykologiskt försvar
- Utb för barn och unga

Särskild ställning

- Styrning, ledning och förvaltning
- Militärt försvar
- Parlamentarisk process

Kommunernas åtaganden

Kommunerna är skyldiga att ha vissa verksamheter enligt lag. Andra verksamheter är frivilliga och beslutas av lokalpolitikerna.

Obligatoriska uppgifter

- Social omsorg (äldre- och handikappsomsorg samt individ- och familjeomsorg)
- För-, grund- och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning (komvux)
- Plan och byggfrågor
- Miljö- och hälsoskydd
- Renhållning och avfallshantering
- Vatten och avlopp
- Räddningstjänst
- Krisberedskap och civilt försvar
- Biblioteksverksamhet
- Bostäder

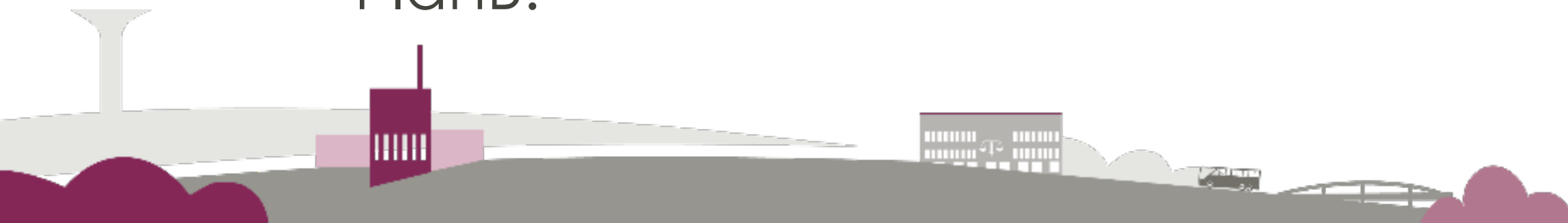
Frivilliga uppgifter

- Fritid och kultur
- Energi
- Sysselsättning
- Näringslivsutveckling

Vad är det som är viktigt?

- Identifiera vilka viktiga samhällsfunktioner ni upprätthåller?
- Identifiera vilken samhällsviktig verksamhet ni bedriver?
  - På objektsnivå
  - Rangordna objekt
    - Kvalitativa krav
    - Kvantitativa krav
  - Välj funktionskrav/ nivåer
  - PlanB!

✘ Det gick inte att hitta bilddelen med relations-ID rld3 i filen.

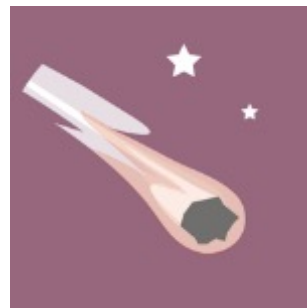
RISK- OCH SÅRBARHETSANALYSER

Stormar

Låga temperaturer

Meteoriter och asteroider

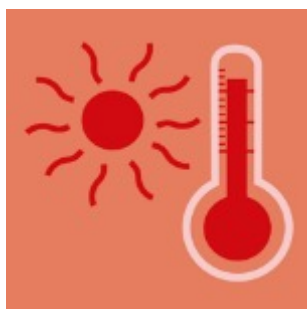
Oljeutsläpp och föroreningsolyckor till sjöss

Olyckor vid evenemang och folksamlingar

Vattenbrist och torka

Värmebölja

Ras och skred

Riskbedömning – Vilka åtgärder behöver vi genomföra för att stärka verksamheten?

1

Behövs åtgärder för att säkra resursen?

- minska sannolikheten
- minska avbrottstiden
- mildra konsekvenserna

2

Behövs det en planB om resursen faller bort?

Analysera berenden!

107 SVT Text söndag 18 sep 2022
INRIKES PUBLICERAD 18 SEPTEMBER

MSB: Dålig beredskap vid elavbrott

Läs till fastigheter, trafikljus, spårvagnstrafik, värme och elektronisk kommunikation är några funktioner som riskerar att stanna vid planerad bortkoppling av elen, konstaterar Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

-Tyvärr är beredskapen överlag väldigt dålig. Redan 2011 identifierade vi 600 omheter i Sverige, säger Jan-Olof MSB. Han konstaterar att dem har reservkraft.

...nät har risken för att kopplas bort

... 700

Hur kan MSB stötta er?

kontinuitetshantering@msb.se

[Msb.se/kontinuitetshantering](https://msb.se/kontinuitetshantering)

MSB1275, 2018

Upphandla till samhällsviktig verksamhet

Ska du upphandla eller leverera varor eller tjänster till samhällsviktig verksamhet? I inköpsprocessen måste flera roller vara involverade för att kunna ställa rätt typ av krav på förmågan att stå emot och hantera störningar. För dig som leverantör är det viktigt att veta hur du ska hantera frågor kring risker och sårbarheter.

Krisberedskap i vardagens beslut?

- Redskapsbäraren's roll i vardagen
  - Sommar, vinter
- Släpfordonets roll
  - Parkskötsel
  - Nödvattenplanen
  - IP Skogen
  - Vegetationsbrand
- Förnyelse av ekipage?
  - Optimerat för vad?
  - Förrådsställa det gamla?

MSB2194 – april 2023
(Öppen remiss 30 juni!)

Planeringsförutsättningar: Det är inte vardag!

- Strömavbrott, återkommande
- Avbrott i e-kom
  - Vart är Era data?
  - Vart ÄR hemsidan?
- Alla förnödenheter kommer inte, eller är försenade
- Force majeure åberopas av avtalsleverantörer
- All personal kommer inte till jobbet
- Alla föräldrar kan inte hämta från förskolan i tid
- **Vilka verksamheter ska kommunen fortsätta med?**

ÄRNDNR: 20214387 DATUM: 2021-11-01

ÖPPEN ANTAGONISTISK HOTBILD FÖR ELFÖRSÖRJNINGEN

November 2021

SVENSKA
KRAFTNÄT

Gråzonsproblematik och hybridkrigföring – påverkan på energiförsörjning

Daniel K Jonsson

FOI-R-4590-SE

Maj 2018

Scenarier till stöd för planeringen av försörjningsberedskap

Med exempel på beredskapsåtgärder

ERIKA ÖHLUND, BEATRICE REICHEL,
JOHAN LINDGREN

FOI-R-5144-SE
ISSN 1650-1942

Maj 2021

Foto: Caiaimage

Säkerhetsskydd

- Informationssäkerhet
- Personalsäkerhet
- OPSEC....

okt 2022

Systematiskt informations- säkerhetsarbete

Alla organisationer behöver säkra **konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet** för sin information.

[Systematiskt informations-
säkerhetsarbete på msb.se](https://www.msb.se)

Fysiskt skydd

Dörrar o fönster

Inhägnader

Passagekontroll- zonindelad

Detektorer

CCTV

Åtgärd vid larm

Personalen- vår viktigaste resurs!

Totalförsvaret vilar på en robust vardag

Tack

Jan-Olof.Olsson@msb.se

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap